СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 207. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 7-го ВЕРЕСНЯ 1950. No. 207. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 7, 1950. 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПРИСПІШУЮТЬ БРАНКУ ДЛЯ ЗБІЛЬШЕННЯ АРМІЇ

Вашинґтон, 5. вересня. — Команда армії виявила, що поборова служба переведе в листопаді бранку нових 70,000 рекрутів. Разом, від початку кризи в Кореї, кількість нових рекрутів зібльшиться до 170,000 людей. Новий наказ збільшає кількість рекрутів на 20,000 понад число, яке було передбачене в розпорядку з 15 серпня. Департамент оборони виявляє, що ані повітряні сили ані воєнна фльота досі не зажадали нових реекрутів, ані не передбачають набирати їх в листопаді. Обі ці ділянки збройної сили дістають скріплення з добровольців і з покликаних резервістів. Досі повітряні сили покликали 50,000 резервістів, а фльота 85,000 своїх резервових офіцерів та моряків. Корпус маринарки окремо покликав 50,000 резервістів і неозначене число зорганізованих частин. Разом з попередніми резервами і рекрутами кількість нових вояків дійде до 524,000 з кінцем біжучого року. У своїй промові в пятницю минулого тижня през. Труман заповів, що американські збройні сили зростуть до 3,000,000 вояків. З вибухом війни в Кореї загальна кількість вояків у всіх трьох ділянках зброї виносила 1,458,000.

ЗДОГАДЛИВА ПРОГРАМА НАРАД ТРЬОХ МІНІСТРІВ

Вашинґтон. — На вівторок наступного тижня замовлено у готелю Валдорф Асторія велику кількість кімнат на наради міністрів закордонних справ ЗДА, Великобрітанії й Франції і з цього роблять спостерігачі заключення, що на наради приїде велике число знавців різних справ. А дальше заключення таке, що наради будуть обіймати дуже важливу програму. Американський секретар стейту Дін Ачесон очолюватиме велику делеґацію з Вашинґтону. Хоч програми не оголошено, то нема сумніву, що найважливішою справою буде оборона цілого світу перед комуністичною аґресією.

ВІСІМНАДЦЯТЬ МІЛЬЙОНІВ НА ФАРМЕРСЬКІ ПОЗИЧКИ

Вашинґтон. — Впродовж першого року від ухвалення закону про позички з федеральних фондів на побудову або направки фармерських домів, уряд видав на такі цілі $18,055,923, а ухвалив дати на загальну суму $35,000,000. Разом зголосилося 4,000 фармерів за позичку, а дістало 2,167 фармерів позички на побудову нових або перебудову чи направки старих домів. Ветерани й родини [illegible] по вояках мають першенство при зголошеннях. Коло $170,000 з позичок пішли на поправу й розвиток самого ґрунту, або на закуп додаткового фармерського ґрунту. Звичайно позички на такі цілі були невеликі. Позички дістають тільки такі фармери, які не всилі дістати кредит в звичайних кредитових установах.

РЕЄСТРАЦІЯ ШКІЛЬНИХ ДІТЕЙ ПОЧАЛАСЯ

Ню Йорк. — Реєстрація дітей, які мають піти до діточих садків („кіндерґарден") або до першої кляси („ґрейд") в елементарних прилюдних школах вже почалася і буде тривати до пятниці. Години для запису: 9 ранку до 3 сполудня. Батьки мають принести з собою свідоцтво щеплення віспи і докази дат народження дітей, як напр. метрику народження або шпитальні записи. З дитиною має прийти батько або мати на перший ступінь приймуть кожну дитину, що народилася перед 30 квітня 1945 р.

ФІНАНСОВИЙ ПЛЯН ДЛЯ ДОПОМОГИ АЗІЇ

Департамент стейту й інші федеральні бюра застановляються над пляном фінансової допомоги для азійських країн, і для країн Середнього Сходу, одначе ця справа ще не набрала конкретних форм. Докищо звісно, що під теперішню пору допомога мала б виносити $250,000,000. Підготову робить уряд, а Конґрес мав би дістати її під ухвалу на сесії найближчого січня. Хоч проєкт пеередуманий на підставі успіху Пляну Маршала для Західної Европи, то в теперішньому часі він не буде зладжений в формі Пляну Маршала. У першу чергу йдеться про економічну відбудову азійських країн для спинення походу комунізму, який жирує на нужді. Нові трудноці виринули після загарбання комуністами китайської території, бо Конґрес ухвалив був уже деякі фонди на допомогу Китаєві.

ТРУМАН НАЗИВАЄ КОРПУС МАРИНАРКИ ПОЛІЦІЄЮ ФЛЬОТИ

През. Труман у своїм листі до конґресмена Ґордона Л. Мек Донога відкинув його прохання, щоб корпус маринарки вислав свого представника до спільного ген. штабу побіч голови штабів армії, повітряних сил і воєнної фльоти і схарактеризував корпус маринарів як „поліційну силу" фльоти і як такий він віддає величезні прислуги армії. У своєму листі Труман написав ще, що корпус маринарки зорганізував свою пропагандивну машину на Сталінський лад. Оці вислови президента викликали велике негодування серед військових кол і серед республіканців. З огляду на надходячі вибори, реєспубліканці приготовляються використати лист президента проти нього й його партії під замітом, що він легковажить собі корпус маринарів. Щодо пропаганди, то очевидно президент має на думці пропаганду серед військових кол, а не ідей закордоном. Таку замітку про пропаганду вважають деякі противники Трумана за обиду для маринарки і за найбільший промах Трумана в часі його політичної карієри. Крім того вислів президента, що маринарі є тільки частиною фльоти, вживаною для спеціяльних цілей, дехто вважає за, пониження маринарського корпусу.

В АМЕРИЦІ

● **Консерви в бляшанках** армії ЗДА залишаються незіпсованими два роки в температурі від 70 ступнів холоду до 150 ступнів тепла Фаренгайта. Армія втримує 35,000,000 порцій С і 3,500,000 порцій для вояків, що йдуть до бою.

● **Поштові оплати за пакунки** подорожіють значно від 1. листопада. Найбільша оплата буде за великі пакунки на малу віддаль.

Нюйорський губернатор Дюї рішився знов кандидувати на той самий уряд з рамени Республіканської партії, хоч недавно заявив, що уступає. Кажуть, що в сучасну пору світової кризи ніхто не має права відмовлятись від обов'язку там, де його потребують. Його противником з Демократичної партії буде конґресмен Линч з Брукліна.

● **Смертних випадків** з приводу комунікаційного руху в „Свято Праці" було 316, далеко менше, як цього надіялась Краєва Рада Безпеки. Усіх нещасливих випадків, що закінчились смертю було 427. В рахубу береться три дні: суботу, неділю і понеділок.

● **До Ванкуверу**, в Бритиш Колумбії, у Канаді, приїде кард. Е. Тіссеран, секретар Конґреґації Східньої Церкви, на відвідини тамошніх українців 17. вересня. Попереднього разу відвідував кардинал українців в 1947 р.

НОВА АМЕРИКАНСЬКА ЗБРОЯ, 75-міліметрові безвідбивні кулемети, є першорядною зброєю у „викурюванні" ворожих гнізд в горах на корейському фронті. Завдяки перевазі в зброї та особистій справності, американські вояки вже від місяців видержують все нові і нові наступи кількакратно переважаючих сил комуністичного ворога.

ГРІЗНЕ НАПРУЖЕННЯ ПІСЛЯ ЗБИТТЯ СОВЕТСЬКОГО ЛІТАКА В КОРЕЇ

МАЛІК НАЗИВАЄ ПОВІДОМЛЕННЯ „ЩЕ ОДНОЮ ПРОВОКАЦІЄЮ ВАШИНҐТОНУ". — ТАЄМНІ НАРАДИ ПРЕЗИДЕНТА З ПОЛІТИЧНИМИ І ВІЙСЬКОВИМИ КЕРІВНИКАМИ. — МАКСИМАЛЬНА ОСТОРОЖНІСТЬ В ПОЛАГОДЖУВАННІ СПРАВИ

Лейк Соксес, 6. вересня. — Коротке повідомлення державного департаменту до Об'єднаних Націй і Ради Безпеки про факт нападу советського літака на збройні сили Об'єднаних Націй в Кореї, зістрілення цього бомбардувальника аліянтським боєвим літаком та встановлення ідентичности советського пільота, викликали грізне міжнародне напруження, в якому, здавалося б, відповідальні мужі рахуються з кожним словом. Американський уряд офіціяльно обмежився тільки до повідомлення, не даючи до нього коментарів, тільки висловлюючи своє бажання не допустити до поширення корейської війни. Так само більшість американських газет досі здержалися ще від будь-яких коментарів на цю тему. Стверджується тільки факти. Але відомо, що негайно після одержання повідомлення, президент Труман відбув наради з державним секретарем та з найвищими військовими керівниками, з кожним окремо. Наглі наради зі своїм штабом та командантами відбув в Токіо теж ген. Мек Артур. Американська делеґація в Об'єднаних Націях вчора майже без перерви вдержувала телефонічний зв'язок з державним департаментом. Випадок грізно тяжів над нарадами Ради Безпеки, але він не був на порядку дня, і американська делеґація ще не виявила бажання домагатися відповідної акції Об'єднаних Націй в цій справі. Ворен Р. Остин, повідомляючи про випадок, зв'язав його зі заявою про американське намагання льокалізувати війну в Кореї. Натомість советський представник, все ще очікуючи в цій справі інструкцій з Москви, дозволив собі на коментар, що повідомлення про цей випадок він вважає ще одною „провокацією" Вашинґтону для поширення війни в Кореї. Проте, і він був дуже осторожний і відхилявся від дискусії на тему випадку.

БРИТАНЦІ ЗАДЕРЖАЛИ ВИВІЗ АМЕРИКАНСЬКОЇ ҐАЗОЛІНИ НА ФОРМОЗУ

Гонґ Конґ, 6. вересня. — Місцеві британські власті здержали вивіз на Формозу тисячу бочок американської авіяційної ґазоліни. Управління Гонґ Конґу тим самим поширило на Формозу ті самі обмеження, що їх встановлено відносно вивозу стратегічних матеріялів до опанованого комуністами Китаю.

ЮГОСЛАВІЯ ЗАСУДЖУЄ КОМУНІСТИЧНУ АҐРЕСІЮ В КОРЕЇ

Беоґрад, 6. вересня. — Комуністичний, але збунтований проти Москви уряд маршала Тіта в Югославії засудив вчора явно комуністичну аґресію в Кореї, стверджуючи, що створила вона велику загрозу для світового миру. Становище Югославії в цій справі з'ясував міністер закордонних справ д-р Едвард Карделдж в своєму інтерв'ю для газети „Борба" безпосередньо перед його виїздом на сесію Генеральної Асамблеї в Ню Йорку. Карделдж заявив, що „збройна акція північнокорейського уряду не веде до справжнього визволення корейського народу", що „корейська війна є сильним ударом проти миру в світі" та що „ті, які поносять вину за війну в Кореї, повинні знати, що така війна загрожує світовому мирові, заворушує всі потуги проти аґресії, пускає в рух воєнну машину великих потуг та на всі лади загострює міжнародне положення". Це було вперше одверто виявлене становище Югославії проти комуно-корей-

„ТОММІ" НА ФРОНТІ

В Кореї, 6. вересня. — Висаджені недавно в Кореї відділи британської ґірської піхоти — вчора вперше зайняли позиції на окремій ділянці фронту на ріці Нактонґ. Користаючи з дощу та дещо розмоклого терену, вони поліпшували свої фронтові сховки, приготовляючись до майбутніх боїв.

ПРЕЗИДЕНТ ОБМІРКОВУЄ ЗОРГАНІЗУВАННЯ НІМЕЦЬКОЇ АРМІЇ

Вашинґтон, 5 вересня. — Джан Дж. МекКлой, високий комісар для Німеччини, переговорював у Білому Домі плян ЗДА, щоб зорганізувати окрему армію в Західній Німеччині, одначе не виявив, яка є думка президента в цій справі. Після конференції з президентом МекКлой сказав кореспондентам, що „в якийсь спосіб і в якійсь формі німці повинні мати нагоду, якщо вони хочуть, боронити своєї країни. Не можна їм заперечити права оборони їхньої країни, якщо їх хтось нападе". Високий комісар виявив теж, що він не може точно обговорювати цієї справи тому, що ще є інші країни, які мають кінцевий голос в цій справі. Вона буде обговорена на нарадах міністрів закордонних справ трьох потуг, коли вони з'їдуться в Ню Йорку наступного тижня. Потім вона піде під наради 12 націй з Атлантійського Пакту.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ РАТИФІКУЮТЬ ЧАРТЕР АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ

Вашинґтон. — Сенат ратифікував чартер Організації Американських Держав. Є це девята країна, яка ратифікувала цей чартер. Організація має на меті втримувати добросусідські відносини між 21 американськими республіками. Її заснували на зїзді в Боґота, в республіці Кольомбія, в 1948 році. Якщо 14 з цих республік підпише чартер, тоді організація ввійде в життя.

"ГОЛОС АМЕРИКИ" ПЕРЕДАВ В УКРАЇНУ ПРИВІТ ВІД ЛІҐИ МОЛОДІ

Ню Йорк, 6. вересня. — З нагоди 13-тої конвенції Ліґи Української Молоді Північної Америки, „Голос Америки" передав минулої неділі в Україну привіт від цеї молоді у формі інтерв'ю з її представниками, та побажання, щоби український нарід зазнав ще благодаті такої волі, в якій живуть українці в Америці. В інтерв'ю взяли участь від молоді: Степан Шумейко, редактор „Юкрейнієн Віклі", що започаткував і закінчив інтерв'ю, культурний керівник Ліґи, Ольга Дмитрів, Василь Гладун з Винипеґу, Іванна Гарасим з Торонто, Честер Монастирський з Аликвипа, Маруся Попович з Клівленду та Володимир Бакад з Ню Йорку. Всі висловилися на тему цілей і активности Ліґи. На цю тему ред. Шумейко твердив, що „метою Ліґи є сконсолідувати всі сили молоді, плекати українську культуру на американській землі та допомагати українському народові на своїй рідній землі, Україні, здобути цю волю і демократію, за яку він так героїчно боровся і бореться сьогодні". На закінчення інтерв'ю „Голос Америки" передав висловлений С. Шумейком від американсько-української молоді „українському народові, народові наших батьків, найщиріший привіт і побажання здобути таку державну волю і добробут, як їх ми маємо тут".

ПОГАНҐ ЗНОВУ В КОМУНІСТИЧНИХ РУКАХ

УСПІХ ЧЕРВОНИХ В ПОХОДІ НА ТАЙҐУ З ДВОХ БОКІВ. АМЕРИКАНЦІ НАСТУПАЮТЬ НА ПІВДНІ.

Токіо, 6. вересня. — Вчора ввечорі комуністичні війська в Кореї зайняли місто Поганґ, після Пусан другий найважливіший порт американського і союзницького постачання на східному побережжі тої країни. Поганґ вже раз був в руках червоних, але південно-корейські оборонці його опісля були відбили. Здобуття цього міста вважається поважним успіхом червоних в їх поході на важливий комунікаційний центр і тимчасову столицю південно-корейського уряду, Тайґу. В очолюваному танками наступі червоні добилися успіху в поході на Тайґу теж з другого боку, підступивши на около 4 милі до важливого комунікаційного вузла Кйонґджу. Місто Йонґчон є вже в засягу їхньої артилерії. Здобуття і вдержання цих двох міст, Кйонґджу і Йонґчон, дало б червоним можливість наступу на Тайґу, або безпосередньо на Пусан. — Проте, в американських колах не висловлюється песимізму щодо цих можливостей. Червоні наступають теж шляхом з Кунві, дальше на захід, і в цьому місці вони віддалені від Тайґу ще на яких 12 миль. Американські підкріплення негайно перекидується на цей фронт для припинення комуністичного походу. Вчора вперше у цих фронтових боях взяли участь висаджені перед кількома днями відділи британської піхоти, в силі двох батальйонів. Виразно стверджується, що ці частини початково плянували довший вишкіл, щоб краще познайомитися з американською зброєю, але загроза на фронті заставила їх доповнювати свої знання в активній боротьбі. — Натомість на південній ділянці фронту, де минулого тижня припинено червоний наступ, американці перейшли до протинаступу, здобуваючи вже в першому дні около 4 милі терену. Комуністи є у відвороті. Проте, головний тягар боїв є на східному фронті, де комуністи кинули вчора до бою свіжу дивізію, що вможливило їм здобути Поганґ, з якого вони сьогодні вранці вже роблять дальші випади в усіх напрямках. Дощ і несприятлива погода взагалі утруднювали вчора акцію авіяції. Помітне оживлення боєвих дій спостерігалося теж на фронті здовж ріки Нактонґ, але тут ініціятива була переважно по боці американських військ, що льокальними наступами поправляли свої позиції, в поодиноких випадках здобуваючи 5 миль терену.

АМЕРИКАНСЬКЕ КОМАНДУВАННЯ ОПТИМІСТИЧНЕ

На фронті в Кореї, 6. вересня. Не зважаючи на деякі теренові успіхи останнього генерального наступу комуністичних військ, американське командування не скриває свого оптимізму щодо можливостей дальшого розвитку на фронті. Ген. Волкер, командант американських сухопутніх сил в Кореї, заявив після упадку Поганґу, що він все ж вважає північний фронт „безпечним" а південний „певним". Генерал твердив: „В останньому на цих фронтах ми мусіли видержати великий напір і червоні мали деякі успіхи. Проте, під цю пору я дивлюся оптимістично. Я відчуваю, що скоро ми знову здобудемо втрачений терен."

ПІДОЗРІЛІ БОМБАРДУВАЛЬНИКИ НА КОРЕЙСЬКОМУ ФРОНТІ

На фронті в Кореї, 6. вересня. — Сьогодні вранці шість неозначеної національности бомбардувальників пробували бомбардувати американські війська на фронті ріки Нактонґ. Літаки, приземнившись нагло з великої висоти, скинули п'ять бомб на американські позиції і знову віддалилися. Стверджується, що це вперше від часу війни тут появилися ворожі літаки в такій кількості, бо досі вони пробували одинцем і найвище вдвійку не так атакувати, як „турбувати" поодинокі ділянки американського фронту.

ФРАНЦІЯ ВИСИЛАЄ НА КОРЕЮ БАТАЛЬЙОН ПІХОТИ

Лейк Соксес, 6. вересня. — Французький уряд сьогодні формально повідомив генеральний секретаріят Об'єднаних Націй, що Франція рішила вислати до боротьби проти комуністичного аґресора в Кореї один батальйон своєї піхоти. — Вважається, що сила цього батальйону виноситиме около 1300 вояків, що збільшило б загальну кількість сухопутніх військ Об'єднаних Націй в Кореї до 41,000, крім американських. Міністер закордонних справ Роберт Шуман, в листі до генерального секретаря О. Н. Тріґве Лі, твердить, що це „добре вишколені" частини та що їх висилка має задемонструвати практично французьку солідарність з постановами Об'єднаних Націй щодо поборювання аґресії. В дипломатичних колах коментується цей крок Франції теж як засіб для акції, щоб добитись від О. Н. відповідної допомоги до боротьби проти комунізму в Індо-Китаю.

СТРІЛИ В ІРАНІ

ІРАНСЬКА АРМІЯ РОЗЗБРОЮЄ КУРДІВ, ЩОБ НЕ ДОПУСТИТИ ДО ПОВТОРЕННЯ КОРЕЙСЬКИХ ПОДІЙ

Тегеран, Іран, 6. вересня. — Іранська армія, побоюючись повторення в своїй країні комуністичної аґресії на лад Кореї, приступила до роззброєння Курдійського племени. Тому, що курдійці відмовилися скласти зброю добровільно, армія почала акцію, вживаючи зброї, включно з бомбами. Цю акцію вважають превенційною, тим більше, що в останньому часі „курдійці" повели сильну пропаганду, а їх підпольна радіовисильня почала закликати всіх курдів в північно-прикордонних смугах Ірану, Іраку і Туреччини приготовлятися до „збройного повстання" проти „гнобителів" та за „воз'єднання з єдинокровними братами", що живуть в „своїй" советській „республіці" недалеко іранського і турецького кордонів. — Іранці здають собі справу з того, що криється за цею пропагандою та хто її „робить", повторюючи при цьому майже дослівно те, що попередило теперішню комуністичну аґресію в Кореї. В міжнародних дипломатичних колах завжди вважалося Іран за одну з можливих перших жертв чергової советської аґресії.

В СВІТІ

● **Французька армія** одержала перший американський танк, за яким підуть інші, призначені Франції в рямках Атлантійського Пакту.

● **Андрей Вишинський** очолюватиме советську делеґацію на найближчій сесії Генеральної Асамблеї в Ню Йорку, повідомлено сьогодні в Москві

● **Тисячу „Свідків Єгови"** вже заарештувала комуністична східно-німецька поліція, стверджується в повідомленнях з Берліна.

● **Британський король Юрій** і королева Єлисавета вибираються на відвідини до Австралії в 1952 році.

● **До Стокгольму прибув** новопризначений американський амбасадор Волтон Ботерворт.

● **Від трясення землі** в центральній Італії згинуло дві особи а 35 було поранених.

● **В Британії продовжується** сильна акція проти торговельних стосунків зі Советами, головно як йдеться про матеріяли, що могли б пригодитися большевикам для збільшення їхнього воєнного потенціялу.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.00	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВЛАСНИМИ СИЛАМИ І ЗАСОБАМИ

Усі ми добре знаємо, що ціле українське життя в Америці, народне й церковне, вдержується виключно українськими силами і засобами. Тільки самі ідейні мотиви заставляють нас піддержувати це життя та використовувати його для ширення доброї слави українського імени та для допомоги визвольним змаганням українського народу. Кожна наша акція рахує на те, що завжди знайдеться серед нашого суспільства відповідна кількість ідейних та жертвенних людей, які готові піддержати кожну ідейну працю.

Сьогодні маємо добру нагоду для акції освідомлювання американського громадянства та уряду щодо української справи, бо ворог України став ворогом Америки і цілого свободолюбного світу. Цеї нагоди ми не використовуємо як слід головно тому, що не маємо на це відповідних матеріяльних засобів. Не можемо ніяк розгїнатися і повести нашу інформативну акцію на більші розміри, бо все це получене з поважними фінансовими видатками, на які нема покриття. Та коли ж робити таку роботу, як не сьогодні?

Ми довго ждали на такий момент в Америці, коли американський нарід відчуватиме в цілій повноті небезпеку та руїну, яку несе теж й йому большевизм. Цей час прийшов, але ми його так якби не завважували. Навіть небезпеку з боку російського імперіялізму зачинають в Америці розуміти, але й це не використане, бо для цього треба широкої акції. Для неї тепер добра нагода, бо бодай знайдуться тепер люди, що будуть прислухуватись нашим історично-науковим аргументам, не так з інтересу до дальшої судьби України, як з огляду на те, що може статись в найближчій будучині з їх власною країною.

Не кажемо, щоб у цьому напрямі нічо не робилось. Отже робиться, тільки цього замало, бо не можемо, наприклад, в нашому фінансовому положенні навіть думати про таке, щоб мати під цю пору своє інформативне бюро в Вашінґтоні. А чи можна без нього виконувати Українському Конгресовому Комітетові ту важну політичну працю, яку американсько-українське громадянство на нього наложило?

Мало хто з нас завдає собі труду роздумати, скільки труду вложив УККомітет хочби в таку акцію, як висвітлювання кремлівського народовбивства в Україні. Скільки заходів у Вашингтоні, конференцій, менших і більших меморандумів і т. п., щоб переконати відповідні чинники про конечну потребу вислухання про цей злочин речника американських українців, що береться говорити тільки з чисто ідейних та загально-людських мотивів за ввесь український нарід під Совєтами, позбавлений слова. Таких переслухань ще нам треба багато. Треба багато й інших політичних заходів; треба відповідної літератури, нових наукових праць. Якже ж тут обійтись без матеріяльних засобів?

Наші декламації про любов до України, які вони щирі не були б, сьогодні Україні багато не допоможуть. Тут треба нашої активности, поглиблення інформативної служби про Україну та українські визвольні змагання. Треба здобувати для української слушної справи нових приятелів серед впливових американських кол, а до цього треба не тільки чистої справи і доброї голови, але теж і фінансових засобів. Слабі пожертви, які вплинають на Національний Фонд не вказують, щоб ми ці речі добре розуміли!

КОНВЕНЦІЯ ЛІГИ МОЛОДІ

Своєю тринадцятою з черги конвенцією, яка тількищо відбулася в Ню Йорку, Ліга Української Молоді Північної Америки перегорнула ще одну сторінку своєї історії і свого розвитку. Сама конвенція та її перебіг, в порівнянні з попередніми та в світлі наших загально-громадських вимог, насуває деякі спостереження та коментарі.

Конвенція та звіти членів Управи Ліги виказують безсумнівний дальший організаційний ріст, про що свідчить хочби факт, що кількість охоплених Лігою молодечих організацій збільшилася з 74 в минулому році на 91 в цьому році. Зменшилося, натомість, заінтересування самою конвенцією, як порівняти цьогорічних 476 зареєстрованих учасників з 679 зареєстрованими учасниками на XI. Конвенції в Акрон в 1948 р., чи з около 800 учасниками на XII. Конвенції в Сиракюз минулого року. Причиною цього можуть бути теж різні „обставини", включно аж до географічного положення Ню Йорку. Здається теж, що цьогорічний Конвенційний Комітет вже не приділив розголошенню конвенції стільки уваги, як Комітети в Акрон і Сиракюз.

Рівночасно з поширенням та чисельним ростом Ліги, спостерігається теж її внутрішня консолідація, що виявилося хоч би в позитивному полагодженні важливої для такої організації проблеми екзекутивного секретаря. Організаційні поїздки, товариські зустрічі і спортові змагання та культурні імпрези виповнюють змістом ці з кожним роком кращі організаційні рямці.

Культурні і спортові імпрези Ліги та її клітин належать без сумніву до найкращих результатів праці Ліги. Під цим оглядом перед веде Метрополітальний Комітет в Ню Йорку, відомий зі своїх великих культурних фестивалів в попередніх трьох роках, з конкурсу талантів навесні цього року та знову з музично-танцювального фестивалю під час тількищо минулої конвенції. Задумане і вже майже приготоване видання серйозної книжки про українську культуру та мистецтво, це вже вклад молоді в загально-українську справу на цій землі.

Це ці загальні досягнення Ліги Молоді, що їх цілком виразно підкреслила остання конвенція. Проте, її головним успіхом можна б вважати помітне намагання збільшити заінтересування теж загально-українськими проблемами на цій землі, що їх символізують і репрезентують Український Конгресовий та Злучений Український Американський Допомоговий Комітети. Ця справа заслуговує на окрему увагу.

З дотеперішнього „досвіду відомо, що поза досить обмеженою кількістю дуже свідомих під українським оглядом одиниць з-поміж народженої тут української генерації, її загал приймав відносно обмежену участь в нашому загально-громадському житті. Свідоміші одиниці відразу вибилися майже на сам верх нашого громадського життя, тоді як загал обмежувався ще найбільше до місцевих хорів, і то більше як до товариської атракції ніж до своєї української організації чи українського гурта. Можна твердити, що її заінтересування зменшувалося, відповідно до зменшування рівня та кожночасних культурних досягнень.

Велику заслугу має Ліга в помітних вже, але все ще тільки перших кроках для поліпшення того стану. Успішні конвенції, і величаві культурні імпрези почінають поступово справді збуджувати серед цієї генерації гордість зі свого українського походження, як це твердив в своєму привітальному слові цій останній конвенції секретар УНСоюзу, п. Герман. Вони починають виховувати цю генерацію та відкривати їй далеко ширші горизонти української нації, її історії та її культури, ніж вона мала досі з оповідань своїх батьків та з принагідних більше чи менше примітивних імпрез.

Але цей розвиток ще далеко не завершений. Навпаки, його можна вважати тільки початком. Конвенція виявила, що як не більшість, то напевно велика частина делегатів інтересувалася конвенцією тільки як конвенцією, як товарись-

(Докінчення на стор. 3-тій).

М. В. Дольницький.

Сила і слабість СССР

Не можна пройти мовчанкою ще інші познаки слабости СССР. Автор студії має на думці післявоєнне змучення населення СССР, його постійне психічне напруження викликане безупинною пропаґандою, різного родами понукками, висильною працею. Як наслідок цього збільшилося призначування різного роду медалів, а Політ-бюро намагається дати населенню в деяких областях дещо більше нагоди користати з приємностей життя. До цього типу „приємностей" автор зачисляє також „перфуму", що називається „Жди на мене" і яка, як твердить автор, не дуже пахуча. Автор приходить до висновку, що Політ-бюро прийшло до переконання, що без, хоча б незначного комфорту, наскільки про комфорт в СССР загалом можна говорити, робітництво не даватиме з себе цього, чого від робітництва вимагають.

СССР продукує сьогодні 25 мільйонів тонн сталі річно, випускає в рік 60.000 танків, 240.000 штук артилерії, 900.000 скорострілів. За 5 років ці числа можуть збільшитися кількакратно. Знатоки цих справ одначе твердять, що у випадку повної мобілізації всіх продуктивних можливостей, ЗДА і її союзники зможуть продукувати воєнного матеріялу в пропорції 3:1 в свою користь. Та це може статися не швидше, як в 1960 році.

Автор студії наводить низку чисельних даних щодо продукції сталі тощо, заявляючи, що теперішня мобілізація ЗДА в порівнянні з мобілізацією СССР виглядає на дитячу іграшку. В час, коли після другої світової війни продукція ЗДА та інших країн перемінилася на мирну, заспокоюючи потреби широкого населення, в СССР усі заводи і фабрики не переставали працювати для війни. Совєтська перфума може і не така пахуча, але — каже автор — військовий виряд знаменитий. Совєтська армія вміє краще орудувати ракетами, совєтська артилерія стріляє дальше, совєтські скорострільні вистрілюють більше куль, совєтські танки кращі, як подібний виряд ЗДПА. Це дуже важна, хоч і болюча лекція з Кореї.

Автор ставить питання, як це можливе, що СССР виявляє таку незвичайну спроможність в продукції і поступі щодо військового виряду. Він твердить, що відповіді не можна шукати тільки в насильній праці населення СССР. Відповідь на це є те, що СССР впродовж останніх 30 років перемінив країну із аграрної у високо промислову. Попри те, і це тяжко заперечити, СССР зуживає двічі стільки із свого національного приходу на соціяльні та культурні потреби населення, як ЗДПА. СССР видає пя'ть разів більше як ЗДПА із приходу на навчання і наукові інституції, далеко більше гроша, ніж ЗДПА, на соціяльні потреби тощо. Дальше: СССР вкладає в розвиток промислу 12,5% свого прибутку, в час коли ЗДПА тільки 7,7%. На матеріял зв'язаний з підготовою війни СССР видає двічі стільки із свого приходу, що ЗДПА. Цих речей ніяк не можна переочити.

Якщо б СССР почав війну сьогодні, прийшлося б тяжко боротися, каже автор. СССР проте треба щонайменше ще 5 років, щоб „дігнати чи перегнати" продуктивну силу ЗДПА.

Наступний розділ статті присв'ячений аграрному питанню. Автор пише дослівно: „Тисячі втікачів з України, Литви, совєтської Росії погоджуються щодо одної справи", а саме щодо невдалого експерименту із колгоспами. Промислова продукція помітно збільшилася і збільшається дальше, продукція на ріллі

(Докінчення на стор. 3-тій)

ВІРА В ЛЮДИНУ

Саме появилась брошура „Робітнича партія і нове суспільство", яка в жовтні ц. р. має бути предложена Конгресові Лейбуристської партії.

Як відомо англійці мають нахил до нехтування всякими абстрактними формулами. Вони ни дивляться на кожночасну ситуацію з практичного становища. Так робить і англійська Лейбур-партія.

Брошура з'ясовує політичні й господарські міри, які партія вважає необхідними на найближчі роки. Є вони водночас програмою для найближчих виборів до парляменту. А основні засади, які брошура проголошує, заслуговують на тим більшу увагу, що вони виникають з практичних досвідів діяльности робітничого уряду в останніх п'яти роках і подумані є як практичне застосування їх у найближчих п'яти роках.

Про осяги партії говориться так: „Великий наш експеримент, що його проведено в останніх п'яти роках надав Англії нову повагу й нові впливи. Нікому не накидаємо наших ідей. Але ми віримо в нашу справу й будемо далі робити ту політику, в яку віримо. Ця політика служила нам добре. І ми будемо все робити, що зможемо, щоби переконати інших про вартість, яку вона має для удержання миру та доброту людськости. Не ждемо, щоби всі країни з якими ми співпрацювали, були соціялістичні. Але ми вимагаємо, щоби їх власні господарські системи мали достатню силу виконати свої зобов'язання в міжнародному господарському плянуванні".

У своїй господарській програмі, як читаємо в брошурі, робітнича партія не є за механічну рівність: „Нашим ідеалом не є уніформування а різноманітність, через яку всі можуть причинитися до спільної користи, кожна країна на свій власний спосіб... Кожна повинна мати рівні права, рівні можливості і рівну відповідальність супроти громади".

Що значить рівність можливостей? Виховання має давати дітям рівну нагоду дальшого розвитку „відповідно до того, що вони мають у голові і в серці, а не після того, що мають їх родичі в кишені". „Хто виконує дану працю, не має ніякого права вивищувати себе понад того, хто виконує іншу працю. Кожна праця має свою гідність".

Рівність можливостей відноситься не тільки до праці, але також і до вільного часу. Кожен повинен зужити свій вільний час і гроші так, як йому служить найкраще — на кіно, на прогулянки, на книжки або на управу городу, на музику, театр, малярство і т. п.".

Як робітникові слід робити закиди, що він бере свою працю залегко, так ще більш слід лаяти здорових дорослих, які загалом не працюють. „Це несправедливо, щоби хтобудь за ніщо діставав прибутки, які він не запрацював собі". Натомість робітнича партія не є за абсолютною рівністю доходів з праці. „Щоби служити цілям збільшеної продукції слід нагороджувати в розумний спосіб ініціятиву, підприємчивого духа та успішну працю".

В програмі читаємо, що нарід повинен завідувати своїми господарськими силами, які є вирішальні для його щоденного життя і добробуту. Це можна осягнути в подвійний спосіб: через громадську власність на засоби продукції і через те, що приневолюється потребам загалу.

Громадська власність це найуспішніша форма публічного керівництва господарством, але побіч удержавлення є ще інші методи спільної власности, як напр. міська власність або завідування через консумційні й продукційні спілки.

Брошура вказує на те, що тільки удержавлення великих індустрій причинилося до господарського розвитку Англії в останніх роках. Проте признається і в ній, що в завідуванні удержавлених індустрій слід багато поліпшити. „Реорганізація мусить бути досконала та служити загалові". В багатьох випадках централізація удержавлення індустрій пішла задалеко. „Через реорганізацію стало тепер можливим, завідування децентралізувати та дати більше місця локальній ініціятиві".

Програма Лейбур партії ставить такі основні цілі демократичного соціялізму: боротьбу за мир, боротьбу за соціяльну справедливість, боротьбу за повну працю і збільшення продукції, боротьбу за демократичне суспільство, коротко, „боротьбу за нове суспільство".

І кінчить такими словами: „Наша віра й наша надія зв'язуються з внутрішною добротою звичайної людини. Віримо, що вона сповнить ті надії, які на неї покладає нове життя. Віримо в людину". Це найважніше у тій брошурі. Господарські, соціялістичні реформи — це вже інша справа. Назагал їх в Америці критикують, нераз навіть гостро, як недоцільні.

В. П.

М. Дмитренко.

МИХАЙЛИК

Оповідання з української визвольної боротьби наших днів.

10)

Не оглядаючись позад себе, бредуть вони водою потічка, падаючи, плутаючись у гнилих повалених колодах, каменюках, різних звалиськах. Вони цілі мокрі, обдерті, з до крови обдряпаними руками й обличчями. Падають, калічаться, та ні на мент не забувають, що діткнутись рукою чи стопою до сніжної поверхні, лишити найменший слід — значить умерти. І вони не залишають жадного сліду.

Посуваються щораз вільніше. Сил нема нічого. Там угорі світається вже зорі; ніч. Михайлик щораз частіше мусить подавати командирові руку. Він аж падає, але тягне, за собою командира. Відбитись треба якнайдалі — це знають обидва.

Командир щораз слабший. Михайлик мусить взяти від нього його „фінку". Він завішує собі її на шиї, щоб руки мати вільними. Тяжка, незвична „фінка" безустанку тягне Михайлика то вліво, то вправо, зовсім порушує його рівновагу. Він падає, ще частіше. Командир сідає, він п'є воду. Він трохи спічне. Він не може встати. Михайлик помагає йому, і сам сідає, сил нема.

— Михайлику, тобі важко. Ти ж не можеш тягнути мене. Іди потоком до річки, я... тут спочеваю.

— Ні, друже командир, я можу, можу; я вже спочив. Ходім, ходім ще хоч трохи, — ревно просить Михайлик.

Командир не може не йти. Він волочеться ще і ще. Спечені його уста стиха щораз відкриваються і щораз жадібно простягаються до Михайликової „фельдфляші". Вони волочаться далі, далі калічаться і спотикаються об великі каміння і колоди. Для Михайлика кожний камінчик під ногою чи рукою стає гострий, ніби з колючого шкла, і ранить не шкіру, а душу, хіба. Командир обтулює бік і вже впхав туди під блюзку рушник і всі хусточки. Зорі моргають рівно, байдужо. До ранку, до світу, до життя — так далеко.

Змилосердилась над ними довга дорога. Вона дає їм зразу звільна, нерішуче, а потім щедрою рукою пишний зимовий ранок. Утікачі вже не йдуть потоком. Вони вийшли на хребет. Тут дме шалений вихор і вмить завіває їх сліди. Це для них добре.

Нижче, в долинці, Михайлик бачить старезну обсніжену ялицю. Її густе, обліплене снігом віття спадає вниз, аж до землі, творячи кругом неї широкий щільний намет. Михайлик розгортає віття і бачить суху, покриту жовтими шпильками землю. Тут буде добре... Михайлик оглядається за командиром. Командир залишився знов позаду. Михайлик бачить, як командир об щось спотикається і паде. Михайлик обтрушує сніг з галузок і, думаючи про спочинок, розстелює коц, перевішений через його плече. Командир має ще палатку. Михайлик знову оглядається і бачить, як його командир, його добрий великий командир, його колишній Бог, а тепер ще й колега, що пускав у школі ворони, повзе, залишаючи вузький кривавий слід. У Михайлика серце забрав хтось в долоню — він не дасть, не дасть йому загинути. Він поволоче його. Хіба загинуть обидва. Чи ж не може він, Михайлик, загинути за нього? Він лиш малий, нікому не потрібний хлопець, а тут такий мудрий, добрий і гарний командир. Відділ, Україна жде його. Його потребують тисячі і мільйони таких, як він, Михайликів, і старших уже, що їх треба вести в бій. Ні, він не дасть загинути командирові. Михайлик підбігає до нього і тягне за руку:

— Друже командир, під ялицю, там добре, там спочинем... Я розпалю вогонь. Я перев'язку вам зроблю, друже командир!

Командир дивиться на Михайлика зворушеними вогкими очима:

— Ти правдивий партизан, Михайлику...

Михайлик захоплений признанням. Він добуває з кишені обмоклі сірники і таку ж запальничку. Е, палити і так не можна, конспірація, він забув; властиво він не сірників шукав, а бандаж. Витягаючи з обмоклої позамерзаної кишені обмиклий бандаж, Михайлик раптом чує, що він змерз. Від цього проклятого потоку вбрання місцями попримокало, і в чоботах хлюпоче аж надто немило. Руки дрижать з холоду і виснаження. Як він візьметься до цієї рани?

Командир помагає. Вони обидва в'яжуть, як уміють, і падають смертельно стомлені.

Михайлика швидко збудив холод. Сонце стояло вже високо на небі. Командир лежав з закритими очима і щось півголосом говорив. Михайликові зробилось дуже страшно. Може, командир зараз умре? Він дивився у близькі і дорогі йому риси і думав, що це не можливе. Він, Михайлик, не дасть. Він не піде в село, він не стане перед людьми, перед відділом, перед дядьком Андрієм, він не хоче жити без нього. Михайлик відчув, що цей блідий, нерухомий чоловік, із суворими рисами, від яких віяв колись для Михайлика такий ляк, ставсь йому рідним і таким якимсь важливим. Ставсь братом чи батьком, другом, що його треба вирвати від смерти, ставсь для нього Україною, яку треба рятувати за всяку ціну.

(Дальше буде).

Никон Немирон

Д-р Євген Петрушевич — диктатор ЗОУНР

(У 10-ліття його смерти).

В тому самому часі Найвища Рада мирової конференції західних держав у Парижі (Вилсон від ЗДА, Лойд-Джорджа від Англії, Клємансо від Франції й Орлендо від Італії) ухвалили 21 листопада 1919 проєкт статуту для автономії Галичини, якої західною границею мала бути лінія Курзона, поведена західніми межами повітів Рава-Руська- Яворів- Мостиська- Самбір-Турка, під 25-літнім мандатом Польщі з окремим соймом у Львові і військом, рекрутованим з місцевого населення; урядові мови мали бути дві: українська і польська. Але цей проєкт відкинули обі сторони: уряд Петрушевича, що стояв на становищі повної суверенности ЗУНР, і польський уряд, якому автономія Галичини була невигідна, бо він змагав до полонізації Галичини шляхом колонізації й асиміляції.

Літом 1920 р., в часі наступу большевиків на Польщу, Петрушевич, щоб рятувати Галичину від обох окупантів створив у Відні новий уряд ЗУНР, який вислав свою делегацію на польсько-совєтські мирові переговори в Ризі, але польська делегація відмовила їй права участі. Проте уряд ЗУНР добився в Раді Союзу Народів раніше (23. 2. 1921) відмовити суверенних прав над Галичиною Польщі, що залишалася далі тільки військовим окупантом нашого краю. Але дальша акція уряду Петрушевича в квітні 1921 (предложений державами Антанти проєкт державного ладу в незалежній галицькій республиці) та в червні 1922 (меморіял до Найвищої Ради мирової конференції в Парижі з домаганням державної незалежности Галичини) була безуспішна, бо голосованою ухвалою польського сойму з 26 вересня 1922 про воєвідську автономію й запевнення українського культурно-національного розвитку на терені Галичини Польща зискала прихильність Ради Амбасадорів Англії, Франції, Італії й Японії, які признали її суверенні права над Галичиною (15 березня 1923). Уряд Петрушевича протестував проти такого рішення Ради амбасадорів і далі вів акцію проти польської окупації Галичини. Зв'язався з урядом Петрушевича полк. Євген Коновалець (б. командир Київських Січових Стрільців), що утворенням тайної підпільної Української Військової Організації (УВО) з б. учасників визвольних змагань думав викликати загальне протипольське повстання на західно-українських землях. Згодом, коли в половині 20-их рр. большевики з своїх тактичних мотивів почали вести т. зв. українізаційну політику в культурній ділянці на терені Української Соціялістичної Радянської Республіки, куди повернуло з еміграції багато українських національних діячів як б. голова Української Центральної Ради проф. Мих. Грушевський, революційний генерал армії УНР Юр. Тютюник й інші, Петрушевич почав думати, що хвиля большевицького терору над Україною проминула. В Галичині до поглядів Петрушевича прихилилася частина української національ-демократичної партії, якої членом був сам диктатор, а яка в 1919 р. прозвала себе, щоб не дразнити модних тоді на Придніпрянщині соціялістів, трудовою. Тому що урядовим органом Петрушевича спершу у Відні, згодом у Берліні, куди перенісся диктатор, був „Український Прапор", його поклонники в краю видавали часопис „Прапор", а згодом „Працю" й свою партію назвали „Українською Партією Праці", тоді як більшість галицьких націонал-демократів (трудовиків) об'єдналися в Українському Національно-Демократичному Об'єднанні (УНДО). З хвилею поновленого большевицького терору наприкінці 20-тих рр. впали радянофільські настрої в Галичині, й через те УПП з її органами „Прапором" і „Працею" не мала рації дальшого існування. УНДО почало схилятися до нормалізації взаємин з польським урядом і тим самим ряд Петрушевича втратив ґрунт у старому краю. З початком 30-тих рр. не маючи засобів відійшли від нього його співробітники, перестав виходити й „Український Прапор".

Сам диктатор ЗУНР доживав у злиднях свого віку в Берліні, занепадаючи чимраз більше на здоров'ю. В останніх днях серпня 1940 р відвідав його український католицький парох Берліна о. д-р Петро Вергун, кол. старшина УГА, який сповістив знайомих, що диктатор безнадійно хворий. 1 вересня 1940 р. д-р Євген Петрушевич помер. Його похоронами зайнявся сам вище згаданий парох, згодом апостольський Візитатор українців католиків на терені Німеччини (тепер ув'язнений большевиками); помагав йому влаштувати ці похорони пок. інж. Роман Димінський, в тому часі доцент Українського Наукового Інституту в Берліні.

Похорони пок. голови Західно-Української Народної Республіки відбулися 4 вересня пополудні на берлінському католицькому кладовищі св. Ядвиги, де в 1919 р. поховано в спільній могилі державного секретаря військових справ ЗУНР полк Дмитра Вітовського разом з його адютантом четарем УГА Чучманом, які згинули трагічно 4 серпня 1919 р. внаслідок катастрофи літака біля м. Ратибору на Горішньому Шлеську. Заупокійне Богослуження над покійним відправив у каплиці св. Ядвиги о. д-р Вергун, який виголосив прощальну промову згадуючи причину опущення покійного його власним громадянством. Після того винесено домовину з тілом покійного й понесено її до викопаного гробу, що був у такій самій віддалі від каплиці, як по противному боці могила Вітовського й Чучмана. Супроводив домовину покійного тільки невеличкий гурток галичан, старих еміґрантів і нових скитальців (Галичина була тоді під першою совєтською окупацією), в якому були: з управи Українського Наукового Інституту в Берліні дир. д-р Іван Мірчук, д-р Зенон Кузеля й доц. Р. Димінський, член проводу ОУН (Мельника) уроженець Буська пок. д-р Сидір Чучман, учасник чортківського прориву б. сотник УГА Василь Бачинський, пок. Петро Олійник, член редакції „Українського Вістника" (органу УНО, згодом як член редакції київського „Українського Слова" розстріляний німцями в Бабиному Ярі на Різдво 1942 р.) й інші. Над могилою попрощав диктатора-скитальця від громади українських скитальців історик Андрусяк (промова була надрукована згодом у празькому „Наступі" ч. 39 (59) з 1940 р.), який пригадав і трагізм очолюваних покійним галицько-українських визвольних змагань і трагізм українського національно-державного об'єднання в 1919 р. Опісля промовив німецькою мовою представник гетьманців Бурбела. Проживаючий тоді в Берліні пок. гетьман П. Скоропадський прислав вінець на могилу, але сам не брав участи в похороні.

Кінець.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Секретаріяту П.-А. У. К.

1. Конгресовий Секретаріят Українців в Бразилії — член ПАУК, — почав в серпні ц. р. видавати „Інформативний Бюлетень" в портуґальській мові. У вступній статті першого числа говориться, що Бюлетень має на меті „дати читачеві повну інформацію про комунізм і СССР і зорієнтувати його в національних, політичних, економічних проблемах Східньої Европи. Друга стаття „Бразилійські інтелектуалісти і визвольна боротьба України" вказує на мале розуміння проблеми України серед бразилійських інтелектуалістів. Автор заповідає, що в дальших числах познайомить читачів з голосами визначних бразилійців, таких, як письменник Лобато та інші в справі України. Дальші статті: „Проти кого протестуємо", „Україна, її народ та історія" і стаття „УПА". Бюлетень має гарний вигляд і добре редаґований. Віримо, що виповнить ту проґалину, яку відчувається щодо розуміння української визвольної справи в тих країнах, де говорять портуґальською мовою.

2. В Брюсселі відбулися наради Екзекутиви Нувел Екіп Інтернасіонал; — Н. Е. І. є членом Европейського Руху. На цих нарадах розглядалася заява українців про прийняття їх в члени цеї орґанізації. Рішено створити три-членну комісію, яка простудіює цю справу і на наступних нарадах, в листопаді, предложить свою опінію.

3. Італія стає осередком визвольної праці поневолених народів. Тут концентрують вони свої акції й видають журнали в італійській, англійській та французькій мовах. Ми своєчасно звернули увагу на цей терен і маємо тепер гарні зв'язки.

4. В Ірані, Сирії та Лібанові живе кількасот українців в дуже тяжких матеріяльних умовинах, не маючи теж вповні забезпечених прав. Згідно з поданими нам інформаціями, грозить їм навіть промусова репатріяція. ПАУК поробив потрібні інтервенції в амбасадах тих держав, як щодо правної оборони, так і полегшення їх долі. З одержаних від амбасад відповідей виходить, що справу передано урядам дотичних держав для розсліду і направи.

5. В перших днях червня вислано письмо до Головної Кватири ген. МекАртура і міністерства закордонних справ Південної Кореї в справі опіки й правної охорони над українцями, живучими в Південній Кореї. У відповіді Головна Кватира подає, що пороблено заходи в цім напрямі, але воєнні події унеможливили виконання.

6. Останніми місяцями є помітний збільшений попит за чужомовною літературою про Україну. Нав'язано дальші контакти з професорами історії на европейських університетах. Одержані листи від них свідчать про зацікавлення українською справою і правильним підходом до неї.

7. Усіх українців в Уруґваю нараховують від 6-8 тисяч. Робимо старання через нашого члена, себто Українську Центральну Репрезентацію в Буенос Айрес, щоби в Уруґваю оживити нашу громаду та включити її в систематичну загальну працю.

8. Всіх українців в Бразилії буде коло 120 тисяч. З того 85% Українська Греко-Католицька Церква, 10-12% Українська Автокефальна Православна Церква. Греко-кат. Церкву ведуть отці Василіяни. Удержують власну середню школу (ґімназію) і видавництво. Офіційний їх орґан „Праця". На цьому терені діють такі громадсько-культурні орґанізації:

а) Конґресовий Секретаріят Українців Бразилії, який заступає Бразилію в ПАУК,

б) Товариство Прихильників Української Культури,

в) Хліборобсько-освітний Союз. Його офіційний орган „Хлібороб",

г) Український Допомоговий Комітет,

д) Товариство „Соборність" в Сан Пауло. Основане в 1949 р. новою еміґрацією.

КОНВЕНЦІЯ ЛІҐИ МОЛОДІ

(Докінчення зі сторони 2-ої)

кою імпрезою, а не як подією, що має рішати проблеми громадського значення. Байдужість конвенційного загалу виявилася теж у відносно малій кількості учасників в дискусії над програмовими доповідями проф. Добрянського і д-ра Ґалана. Не було теж дискусії над такою важною справою, як відкриття катедри українознавства при Колюмбійському університеті, яку порушив предсідник УН-Союзу Д. Галичин, пропонуючи, щоби Ліґа перебрала зв'язані з цим матеріяльні зобов'язання. Ще менше заторкувано ці проблеми в приватних розмовах поза конференційною залею. І під цим оглядом перед Ліґою ще великі завдання і такі ж великі можливості. Справа основної ваги. Бо якщо нині американський вояк бореться і гине за справу своєї країни в далекій Кореї, то молодий американський українець повинен теж збагнути, що його інтересом як американця і повинністю як українця є дати відповідний вклад в українську визвольну справу. Згаданий в звіті Ліґи факт, що Ліґа, як організація, жертвувала в звітовому році тільки 100 долярів на акцію УККомітету, і це є єдина рубрика грошевої пожертви Ліґи на народні цілі, наводить ще досить сумні рефлексії про політичну свідомість цеї молоді. Звичайно, поодинокі члени Ліґи могли жертвувати (і цілком певно жертвували) більші суми на громадські цілі, як — для прикладу — Метрополитальний Комітет на цілі ЗУАДКомітету, за що д-р Ґалан складав конвенції окрему подяку від ЗУАДКомітету, але нігде правди діти, що наша молодь дуже великою, або бодай — скажімо — приличною жертвенністю на народні цілі таки не грішить. А в наших обставинах власне жертвенність ще є найбільш реальним мірилом громадської свідомости та патріотизму.

Конвенція Ліґи видвигнула, зглядно підкреслила ще цілий ряд інших не цілком розв'язаних і не вповні полагоджених справ, до яких належить теж проблема кращого порозуміння і співпраці з новоприбулими. Та це ще „свіжі" проблеми і вони, як про це свідчить багато фактів, є на добрій дорозі до задовільного наладнання. Але все це вимагає постійної уваги, постійної праці та відповідного керівництва. Хочеться вірити, що остання конвенція Ліґи буде поважним кроком вперед на шляху до повної розв'язки цих проблем, що заслужено поставить Ліґу в першому ряді зорганізованого американсько-українського громадського життя.

Сила і слабість СССР

(Докінчення зі сторони 2-ої)

ще не осягнула передвоєнного рівня. Нінащо не здаються насилля, передання в приватне вживання 20.000.000 одноакрових господарств, переголни колгоспників. Продукція харчу не підвищується і ледве чи зможе в найближчому майбутньому. У випадку війни — ситуація може стати трагічною, бо СССР не зможе рахувати на достави з ЗДПА, як це було під час останньої війни.

В розділі „Ударна сила в порівнянні з нашою" автор подає цікаві факти. Військові керівники Америки сьогодні вже без ілюзій і немає майже таких, що не вірять в спроможність СССР захопити швидким ударом цілу Европу. СССР має зорганізованих 175 дивізій, 50.000 військових озброєних машин різного роду. Продукція швидких літаків (джет) доходить імовірно до 3.000 річно. СССР має немало далеконосних бомбовиків типу американсхких Б-29.

30 совєтських дивізій стаціонує зразу за залізною заслоною, 20 дивізій в кавказьких територіях, а інших 30 дивізій розкинені по далекому Сході.

Військові кола не вірять в те, щоб СССР вживав атомових бомб для знищення міст і промислових центрів. Вони думають, що атомових бомб СССР буде вживати для зломання спротиву на полі бою та для знищення баз. До речі, вони не уявляють собі, щоби СССР мав більше, як 15 атомових бомб, в час, коли ЗДПА мають їх 300-400.

В совєтській армії пороблено низку змін: кожна дивізія має не 10.000, але 11.000 люда. Вояки озброєні масово швидкою зброєю, гол. скорострілами, а також ракитною зброєю.

СССР має 50.000 танків, ЗДПА під сучасну пору тільки 6.000. СССР має 270 підводних човнів, ЗДПА — 70. СССР із сателітами розпоряджає 157 кораблями, ЗДПА без союзників — не менше 731.

Так, як справи сьогодні стоять, військова сила СССР в порівнянні до з'єднаних сил західних союзників не є більша, проте не можна її легковажити. Тому ЗДПА почали широко-закроєну мобілізацію воєнного потенціялу, щоб не дати себе випередити чи перегнати зростаючій продукції СССР і щоб, на випадок потреби, бути приготованими. Сьогодні СССР перевищає ЗДПА кількістю війська та підводними човнами, ЗДПА проте перевищають СССР щодо літаків та морської сили.

Військові експерти і керівники працюють над плянами, які уложливили б західнім союзникам здержати совєтську атаку цими силами, які зараз є до розпорядимости.

В останньому розділі статті автор займається політичними справами та питанням, чи Політ-бюро зможе вдержатися при владі і надальше. Переглядаючи особовий склад Політ-бюро автор намагається знайти між ними ев. наступника Сталіна і називає Маленкова, Берію та Молотова. Проте американці не вірять, щоб після смерти Сталіна можна було сподіватися якихось більших змін в СССР, хоч є й такі, що уважають, що смерть диктатора неминуче доводить до струсу. Американським знатокам є відомий факт, що СССР не є одностайною державою. Автор пише, що більш, як 100 різних національностей треба постійно тримати під контролею, що тільки половина колгоспів в Україні має партійні організації, що 3-15 мільйонів людей перебуває в концентраційних таборах.

Накінець автор робить порівняння життевого стандарту американця із життевим стандартом мешканця СССР і приходить до такого висновку: 1. СССР не є сьогодні готовий до титанічної війни на Заході чи Сході; 2. якщо СССР зважиться на війну тепер, може втратити багато з цього, що здобув в останніх роках; 3. СССР треба щонайменше ще 5 років, щоб підготовитися до тотальної війни; 4. СССР може вдоволитися тимчасово здобутками, що їх має з холодної війни.

Ми передали вільно статтю Р. Вилсона, як американський голос на преважну тему сьогоднішнього дня. Вона, безсумніву, кидає багато світла на справи, зв'язані з підготовою до нової світової війни. Не всі статистичні дані слід уважати 100% правдивими, проте вони недалекі правди. Є речі, про які ніякий автор, ніяка статистика, ніякі звіти не говорять, і це теж слід брати під увагу.

Кінець.

УКРАЇНЦІ НА ЛІТНІХ КУРСАХ МАНІТОБСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Виннипеґ, Канада. — Дня 14 серпня покінчилися на Манітобському університеті вправи й виклади Літньої Школи, які тривали від 4 липня. Окремим успіхом відзначився курс англійської мови, в якому брало участь багато новоприбулих канадійців. Між ними більшість були українці. З інших курсів треба відмітити вакаційні курси української і російської мов під кермою проф. Яр. Рудницького. У днях 12 й 16 серпня відбулися іспити, після яких зараховано учасникам 4 точки університетського навчання. Спільними силами учасників Літньої Школи й української молоді осередку СУМ улаштовано 3 серпня великий концерт в університетській залі. Хором провадив учасник курсу о. Романишин, принагідну промову виголосив представник Комітету Українців Канади, п. Загарійчук.

(„Український Голос")

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МИШ.

На маргінесі одної імпрези

В неділю дня 27 серпня, в залі Українсько-Американського Осередку при вул Карпентер відбувся „Концерт у користь Української Національної Ради", як зазначено на програмі. Із летючок-запрошень на цю імпрезу довідуємося, що влаштував цей „концерт" „Святочний Комітет Української Вільної Громади в Дітройті". Нагода для цього — дворіччя існування УНРади.

Програма імпрези була багата, аж забагата на гарячий літній день. І взагалі пестра: Виступ Капелі Бандуристів на жаль сильно здесяткованої, бо дев'ять бандуристів із Гр. Китастим не виступали) — 7 точок; деклямація п-і Ярослави Березовської (Пролог до „Мойсея" І. Франка); промова проф. і ред. Яворовського; виступ баритона М. Мінського — три точки; виступ тенора Ігора Зайферта — 3 точки; виступ баса Мих. Ольхового — 3 точки з додатками; виступ солістки (меццо-сопран) Лідії Черних — 3 точки; промова ред. П. Маляра (відпала через брак часу); Клюб „Боян" дав цілу серію прекрасних народних танків. Акомпаніювала проф. консерваторії п-і Ірена Решетилович.

Мистецької оцінки цієї імпрези не будемо давати. Це може зробить хтось інший. Можемо хіба замітити, що аранжери цієї імпрези гарно вив'язалися із свого завдання: заля була переповнена і публіка терпеливо сиділа аж до кінця. Після імпрези була вечеря.

Нас цікавить лейтмотив, провідна думка цієї імпрези. Це підкреслив адв. Лисий у свому вступному слові: об'єднання, бо „народ стає нацією тільки через об'єднання". а „глибше" говорив на цю тему ред. С. Яворовський.. Він сказав, що нашим завданням є довести до „партійно-політичного об'єднання і то довкола УНРади, як найвищого нашого політичного центру на еміграції. Думка добра. але підхід — сумнівний. Оцінюючи наше сучасне політично-партійне положення, ред. С. Яворовський піідав нищівній критиці гетьманців, бандерівців (диктатури) і „групу довкола часопису „Америка". А про „фракцію Мельника" в УНРаді і Виконному Органі сказав, що в злуці зі сучасною кризою у Органі, ця фракція пропонувала на прем'єра інж. Д. Андрієвського, але він найшов поперття тільки від власної фракції. Тому, сказав бесідник знову осталась одинока кандидатура на прем'єра проф. Ісаака Мазепи. Отож і „група Мельника" ні до чого.

Виходить, що об'єднання може бути тільки під гаслом: „Україна або соціялістична, або ніяка". Бо гетьманці „програли" Україну в 1918 р., українські націоналісти, чи як назвав їх ред. Яворовський, наша „реакція" „провалилася" в 1941 р., то лишаються тільки соціялісти і „демократи", які мають уряд на еміґрації і повністю дописали і вив'язалися із своїх завдань у 1917, 1918, 1919 рр. Ці дати оминув бесідник, але це була реторичне оминання.

Про УНРаду говорив бесідник дуже багато, але сказав майже виключно те, що вона ухвалила, які комісії створилися, як ці комісії засідали і т. д., але дуже мало сказав, що зроблено, а прецінь це найважніше.

Ми за об'єднанням і за УНРаду. Але роблять ведмежу прислугу справі об'єднання ті, що деклямують про націю, а на об'єднання дивляться через окуляри одної партії. Державний центр, це понадпартійне тіло. В цьому центрі всі партійні та ідеологічні розбіжності находять свій спільний знаменник: добро народу і держави як найвищий закон.

У власній державі можна мати соціялістичний, націоналістичний, гетьманський, чи якийсь інший уряд, але про це рішає народ способом голосування. На еміґрації, інакше. Тут треба найти спільну мову між усіма партіями, організаціями чи іншими політичними осередками і дати змогу всім діяти і рішати.

Будьте соціялістами, націоналістами, гетьманцями, але не забувайте що нині не йде боротьба за таку чи іншу Україну, але за Україну взагалі, вільну і суверенну.

Д. Квітка

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ПАЦИФІКАЦІЯ БОЛЬШЕВИКА в західному Берліні. Західнонімецька поліція веде в належне місце одного з 600 збунтованих большевиків, що демонстрували під будинком управління міста з окликами: „Корея для корейців — Німеччина для німців", маючи на думці, що й Корея і Німеччина для большевиків.

НЮ ЙОРК МАЄ ВЖЕ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ОХОРОНИ ПЕРЕД БОМБОЮ

Артур В. Валандер, директор Цивільної Оборони Міста Ню Йорку оприлюднив уже провідник для оборони на випадок нападу атомовою бомбою з повітря. Уже від найближчого понеділка увійде в життя система сигналів і тому треба громадянам звернути на неї пильну увагу. Сигнали такі: „Червоний сигнал": Сирени будуть трубіти нерівно, раз голосніше, раз тихше, впродовж восьми мінут. „Білий сигнал": Це буде три сигнали, які триватимуть по одній мінуті, а між сигналами буде дві мінути мовчанки. Це значить, що небезпека минула. Поліція й вогнева сторожа будуть тимчасово давати сигнали з своїх возів для осторогу, доки не будуть передані по радіо на випадок небезпеки. Знак на вжиття сирен дасть команда повітряних сил. Сирен не будуть уживати на вправи, як це було за минулої війни, тому треба вважати, що ці ознаки є справжньою небезпекою. Небезпека не є більша ніж була пееред шости тижнями. Зрештою міські способи охорони перед нападом атомовими бомбами є узгіднені з федеральними способами захорони і тому треба з ними зазнайомитися. Валандер каже, що вістки про радіювання атомової бомби були перебільшені в деяких спостереженнях в минулому. Одначе від понеділка треба бути готовим на знаки і мати наперед приготовані сховки під землею або в мурах перед наслідками радіювання. Департамент добробуту приготовляє 47 центрів рятунку на випадок біди після нападу. Там будуть готові харчі, одяг, сховки і вказівки, як поводитися одиницям і родинам.

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ШПИГІВ І ВЕРТІЛЬНИКІВ У СЕНАТІ

Вашингтон. — Законопроєкт про примусову реєстрацію комуністів, про поборювання підривних елементів і про скріплення внутрішнього безпеченства передано до розгляду повного сенату. Бил обіймає 81 сторінок і він відзначається великими загостреннями при вимірі кари для проступників. Це є законопроєкт, який вже ухвалено в палаті репрезентантів. Надіються, що повний сенат його ухвалить, хоч адміністрація Трумана противиться суворости деяких точок. Адміністрація має свої точки, які на підставі імовірности будуть відкинені сенатською більшістю. Їх обороняв сенатор Герберт Лімен з Ню Йорку. Деякі постанови сенатського проєкту є сильніші ніж точки палати. Так напр. є точка, яка постановляє, що підривних чужинців треба виключити або прогнати з країни, а таких чужинців, яких не можна депортувати, треба арештувати. Інші постанови загострюють існуючі тепер вже закони про шпигів або інші закони для охорони країни. Комунізм вважається міжнародною змовою і тому йдуть відповідні кари.

● **Компанія Форда** підписала нову умову з автомобілевою юнією, зобов'язуючись підняти заробітну платню на 8 центів за годину. Щодо місячної пенсії для тих, що мають до неї право, то вона виноситиме тепер дол. 125. Фахові робітники діставатимуть ще в додатку 5 центів більше на годину. Контракт компанії з юнією важний на 5 років.

● **Мейор міста Сан Франциско** — пред'явив плян охорони міста на випадок вибуху атомової бомби, заявляючи, що потребує 800 охотників для допомоги поліції та огневій сторожі. Це одначе не колідуватиме з тим пляном оборони, який незабаром проголосить вашингтонський уряд та який буде обов'язувати усі міста.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

статуту. Обовязком кожного союзовця є причинятись до розбудови У. Н. Союзу. Тож приведіть на збори знайомих та вписуйте своїх дітей до У. Н. Союзу. Взиваємо довгуючих членів вирівнювати свої залеглости. — Уряд.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх члениць, що місячні збори відбудуться в неділю,, 10. вересня, в церковній гали, в год. 3-тій точно. Просимо членниць явитися на час, бо маємо важні справи до вирішення. Членниці, що довгують, повинні вирівняти свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. — За уряд: Е. Ґеруля, предс.; Н. Грицак, кас.; М. Ходак, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Збруча, від. 280, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. вересня, в 3-тій год. пополудні, в Укр. Гор. Клюбі, 608 Вест Лакавана Еве. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Товариство „Мир", від. 324, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори товариства вудбудуться 9. вересня б. р., в годині 7.30 вечером. Якщо комусь з членів належиться дивіденда, а ще не дістав її, хай зголосить свої притенсії до уряду товариства. — До тепер уряд товариства віддав чеки-дивіденди особисто або переслав почтою під адресою членів. — За Уряд: А. Горохівський, предс., П. Максимович, касієр, Іван Струк,, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Українське Запомогове Братство св. Володимира, від. 130, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 9. вересня, в год. 8 вечером, в церковній галі, при 7. вул. Просимо всіх прийти на час, бо є важні справи до полагодження. — Уряд.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. Тараса Шевченка, від. 156 УНСоюзу, повідомляє всіх своїх членів, що трикватальні збори відбудуться в пятницю ввечер, 8. вересня, точно 7:30. Просимо, щоб всі як один прийшли на ті збори, бо є важна справа до полагодження. — В. Новак, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Т-во Українська Січ, від. 59 УНСоюзу, повідомляє, всіх своїх членів і членниць, що збори Товариства відбудуться в суботу, 9. вересня ц. р., в У. Н. Домі, під ч. 517 Hallett Street, Bridgeport, Conn., точно в год. 7.30 вечером. Взивається все членство прийти на збори на час. — М. Галькевич, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Михайла Грушевського, від. 219, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 9-го вересня, в Укр. Прав. Галі, 675 Савт 19 вул., в год. 7.30 ввечір. Просимо прийти на збори і заплатити свої вкладки. — Г. Дорошенко, предс., А. Варан, кас., А. Мудровський, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Вр. св. Василія, від. 339 відбудуться в суботу, 9. вересня ц. р., в год. 7. ввечір., в домі громади 3322 Н. Лоренс вул. Взивається всіх членів бути присутніми на зборах і вирівнати залеглі вкладки. — За уряд: І. Жмутин, предс., В. Мущинка, кас., А. Хромяк, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Дм. Вітовського, від. 375, подає до відома всім своїм членам, що місячні збори відбудуться в суботу, 9. вересня б. р., в год. 7. ввечір, в домівці Укр. Клюбу, при 847 N. Franklin St. Членів, які залягають із своїми вкладками до Союзу, просимо вирівнати їх, як рівнож просимо бувших членів, що були суспендовані, прибути і вирівнати свої вкладки, які за них заплатив наш відділ до Союзу. Заразом подаємо до відома всім членам, що наше товариство приготовляє велику осінну забаву із танцями в цьому році, тому просимо про велику участь членів на цих зборах. — За уряд: І. Чопик, предс., С. Пилюк, скарб., П. Іваш, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Триквартальні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 158, відбудуться в пятницю, 8. вересня, в год. 8. ввечір, в Укр. Нац. Домі, 216 Гренд вул. Проситься всіх членів прийти на збори, бо маємо дуже важні справи до полагодження. — М. Кіт, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Укр. Допомогове Тов. Дністер, від. 361, повідомляє своїх членів і членниць, що в суботу 9. вересня ц. р. відбудуться загальні „товариські" збори, в 8. годині вечером, в домі Укр. Ветеранів, (Pvt. Nicholas Minue, Post, 1260) при 80 St. Mark's Place, в Ню Йорку. Тому, що збори уже не відбуваються через два місяці, з причини вакацій і спеки, тепер на ці збори кожний член і членниця повинні обовязково прибути, і виконати свої обовязки. Рівнож пригадуємо своїм членам, що кожний член є обовязаний не тільки платити членські вкладки, але також є обовязаний прибувати на кожні збори. Повідомляємо, що на цих зборах будуть подані звіти з книг касових як рівнож з діяльности Тов. за цілого пів року. Отож проситься хвальне членство не бути байдужими, а прибути на збори. — За уряд: М. Малетич, предс., П. Кучма, фін. секр., І. Шамен, скарб., І. Герцик, рек. секр.

БРОНКС, Н. Й. — Від. 210 УНС, повідомляє, своїх членів, що триквартальні збори відбудуться в суботу, 9. вересня, в годині 8 ввечір, в Домі 1243 Пюрітан Евеню. Просимо всіх членів прийти на час, бо маємо важні справи до полагодження. — Т. Давидів, предс., С. Завадовський, кас., М. Франко, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. вересня в год. 2-гій пополудні в парафіяльній галі 45-47 Говп Евню, Пасайк, Н. Дж. Просимо членів прийти на збори та вирівнати свої місячні вкладки, бо інакше будуть суспендовані. — І. Живіцький, предс., Г. Яськів, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. — Тов. Укр. „Січ", від. 39 УНС, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю 10. вересня ц. р., в годині 3-тій пополудні, в Укр. Народнім Домі при 1317 W. Fayette St. Проситься членів прибути точно на час, бо маємо важні справи до вирішення. — За уряд: Г. Туркевич, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Тов. „Свобода", від. 194 УНСоюзу в Ню Йорку, пригадує членам, що чергові сходини членів відбудуться в суботу, 9. вересня ц. р., в год. 6. після полудня в Ню Йорку, в домівці товариства 12 Ст. Маркс Пл., на 3 поверсі. З уваги на те, що в минулому місяці не було сходин, прохаємо всіх членів прибути на ці. Годину раніше відбудеться засідання членів управи товариства. — За управу товариства: Я. Падох, голова, В. Никифорук, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Братство Св. Арх. Михаїла, від. 142, повідомляє всіх своїх членів, що триквартальні збори відбудуться в суботу, 9. вересня, в год. 7.30 ввечір, в галі У. Н. Дому 212 Fulton St. На порядку нарад: справоздання урядників і контр. ком., приймання нових член. Довгуючі члени повинні сповнити свій обовязок, як це є у статуті. — За уряд: А. Поливчак, предсідник, М. Марковіч, касієр, П. Остапчук, фін. секр., С. Пограничний, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МИШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до відома всім членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. вересня, в год. 1-шій пополудні, в галі У. Н. Дому при 4655 Martin вул. Тому, що маємо до обговорення справу 40-го ювілею нашого відділу, і багато інших важних справ, проситься численно прибути. Рівнож пригадується тим усім членам, що платять місячно, а зокрема новим членам, щоб прийшли і поплатили свої вкладки на зборах, бо секретар не є обовязаний ходити по хатах за вкладкою кожного місяця. Звертається знову увагу, що кожний член має обовязок дбати про розвій свого відділу і Союзу, а це значить, що кожний член повинен приєднати бодай одного нового члена.—І. Форись, предс.; П. Кізел, секр.; І. Андрусевич, кас.

МАНВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349 відбудуться 10. вересня в год. 2. пополудні, в домі Лісного. — І. Шеґера, предс., Л. Мартинчук, кас.; Н. Лісний, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Повідомляться членів Тов. ім. І. Франка, від. 334, що місячні збори відбудуться в неділю, 10-го вересня, в У. Н. Домі, в 1. год. пополудні. Проситься членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. — За уряд: М. Задерецький, предс.; С. Морозович, фін. секр.; І. Жук, рек. секр.

ГЕМТРЕМК, МИШ. — Місячні збори Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, відбудуться в неділю, 10. вересня, в годині 1:30 пополудні, в Укр. Дем. Клюбі, 2376 Ґрейлінґ вул. — Т. Судомир, рек. секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Стефана, від. 221, відбудуться в неділю, 10. вересня, в год. 12:30 пополудні, в Домі Відділів У. Н. Союзу, 841 N. Western Ave. Прохаємо членів, що залягають з вкладками, прийти на збори й вирівняти свої вкладки; в противному разі такі члени будуть подані до суспензи. Обовязком всіх членів й членниць є частіше приходити на збори. — Ф. Васильовський, предс.; Д. Максимюк, кас.; Т. Шпікула, секр.

ЕМБРИДЖ, ПА. — Отсим подаємо до відома членам і членницям Бр. св. Василія Великого, від. 161, що місячні збори не відбудуться 9. вересня, а відбудуться в суботу, 16. вересня, в годині 7. ввечір, у власній салі. Проситься всіх членів, місцевих і позамісцевих, прибути точно на означений час, бо є важні справи до полагодження, як, наприклад, друге читання братського

ТАРЗАН, ч. 2423. Добродій джунглів.

Коли зручність господаря джунглів далася взнаки Молатові, він застогнав „каґода" тобто, що піддається.

Тарзан зрозумів, що треба заопікуватися Кулом і Скондером, тому забрав їх обох...

...і подався на беріг, а за ним пішов Молат.

Щасливі, що не знали про все те, молоді залюблені кінчили своє несподіване снідання.